

Formy soukromých detektivních činností

Matěj Horáček

Bakalářská práce
2014

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Matěj HORÁČEK**
Osobní číslo: **A10550**
Studijní program: **B3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Formy soukromé detektivní činnosti**

Zásady pro vypracování:

1. Vymezte jednotlivé formy soukromé detektivní činnosti.
2. Popište detektivní dohled.
3. Uvedte detektivní pátrání po osobách a věcech.
4. Zmiňte detektivní prověrku.
5. Vymezte metodu detektivní prohlídky místa.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. Kriminalistika. Praha: C.H.Beck, 2001. ISBN 80-7179-362-0.**
2. **BRABEC, František. Soukromé detektivní služby. Praha: EUROUNION, 1995. ISBN 80-85858-16-9.**
3. **ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Kriminální psychologie. Praha: EUROUNION, 1998. ISBN 80-85858-70-3.**
4. **NĚMEC, Miroslav. Kriminalistická taktika. Praha: EUROUNION, 2004. ISBN 80-7317-036-1.**
5. **STRAUS, Jiří. Kriminalistická metodika. Plzeň: Aleš Čeněk s.r.o., 2006. ISBN 80-86898-66-0.**

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Josef Čejka

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

7. března 2014

Termín odevzdání bakalářské práce:

10. června 2014

Ve Zlíně dne 13. května 2014

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.

děkan

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.

ředitel ústavu

Příjmení a jméno: MATEJ HORÁČEK

Obor: BTSM

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na příslušném ústavu Fakulty technologické UTB ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- beru na vědomí, že podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Ve Zlíně 30.4.2014

.....

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47 Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

²⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem práce je seznámit čtenáře s prací vykonávanou soukromými detektivními službami. Zmiňuje se o historii detektivní činnosti, jejím průchodu napříč historií až po současnost. Dále popisuje některé důležité zásady výkonu detektivní činnosti a její základní zaměření, typy detektivů podle činnosti a místa působnosti. Jsou zde popsány formy soukromých detektivních činností, jejich realizace, co všechno obnáší a pravidla, kterými se musí řídit. Závěrem jsou v praktické části práce uvedeny informace získané při rozhovoru s představiteli detektivní agentury. Popisují detektivní činnost v praxi, její úskalí, pravidla a zásady. Pro ilustraci je zde popsáno několik situací, se kterými se v praxi detektiv může setkat.

ABSTRACT

The goal is to introduce the reader with the work done by private detective services. It mentions about the history of detective work, its passage through history to the present. It also describes some important principles for the performance of detective work and its basic orientation, types of detectives activity and place of application. There are described forms of private detective work, their realization, what is all about and the rules which must be followed. Finally, in the practical part contains information obtained from interviews with representatives of the detective agency. They describe detective work in practice, its problems, rules and policies. To illustrate, there are described a few situations which, in practice, the detective may encounter.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 HISTORIE	11
2 SOUKROMÁ DETEKTIVNÍ SLUŽBA A NĚKTERÉ VÝZNAMNÉ ZÁSADY VÝKONU SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI.....	15
3 ZÁKLADNÍ ZAMĚŘENÍ SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI	17
3.1 HOTELOVÝ DETEKTIV	17
3.2 DETEKTIV OBCHODU	19
3.3 DETEKTIVNÍ OSOBNÍ OCHRÁNCE (BODYGUARD).....	20
3.4 KLASICKÝ DETEKTIV	21
3.5 SOUKROMÝ VYŠETŘOVATEL.....	22
4 FORMY SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI.....	23
4.1 DEFINICE FORMY DETEKTIVNÍ ČINNOSTI	23
4.2 VYMEZENÍ JEDNOTLIVÝCH FOREM SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI	23
4.2.1 Detektivní dohled	23
4.2.1.1 Realizace detektivního dohledu:	23
4.2.1.2 Součinnost a spolupráce v souvislosti s detektivním dohledem	24
4.2.2 Detektivní pátrání po osobách a věcech	24
4.2.2.1 Taktické zásady detektivního pátrání	26
4.2.2.2 Pátrání po osobách	27
4.2.2.3 Pátrání po věcech	29
4.2.3 Detektivní prověrka.....	29
4.2.4 Metoda detektivní obhlídky místa.....	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	35
5 SOUČASNÁ SITUACE A TRENDY V DETEKTIVNÍCH AGENTURÁCH V ČESKÉ REPUBLICCE	36
5.1 SOUKROMÝ SEKTOR	37
5.2 FIREMNÍ SEKTOR	38
5.3 DETEKTIVNÍ POMŮCKY	38
ZÁVĚR	40
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	41
SEZNAM OBRÁZKŮ	42

ÚVOD

Téma této práce jsem si vybral proto, že mi přijde zajímavé. Jedno z nejčastějších témat filmové a seriálové tvorby je právě ztvárnění detektivních případů a mým přáním bylo seznámit sebe i ostatní s touto problematikou v reálném světě. V teoretické části práce je čtenář obeznámen s historií detektivní činnosti, s jejími kořeny v nástupu kriminalistiky a moderních vědeckých metodách. Dále je seznámen s různými druhy detektivů od hotelového detektiva po osobního strážce. Poslední kapitolou teoretické části je samotné téma práce, formy soukromých detektivních činností, kde je čtenář seznámen s druhy výkonu práce detektivů a s pravidly, kterými se musí řídit. V teoretické části práce vycházím z informací poskytnutých přímo od zdroje detektivní agentury. Srovnávám zde činnost policie s činností detektivů a uvádím některé zajímavé poznatky z praxe.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORIE

Od dob, co lidstvo pamatuje, existují lidé, kteří představují pro společnost hrozbu. Porušují zákony a narušují pokojné soužití společnosti.

Moderní kriminalistika, jež zažila velký rozvoj v devatenáctém století, je poznamenána výrazným rozvojem přírodních a společenských věd. Devatenácté století přineslo nové metody v boji proti kriminalitě všeho druhu.

Přírodní vědy se v tomto století staly pro kriminalisty doslova opěrným bodem, o nějž se opírá celosvětový boj se zločinností všeho druhu. Je to století plné výjimečných osobností a průkopníků ve svém oboru, století daktyloskopie, vyhodnocování stop, soudní fotografie, toxikologie a balistiky.

Je to epocha odhalování tajemství mrtvých pomocí forenzní medicíny, nalézání sotva viditelných krevních skvrn na místě činu, odhalování pachatelů pomocí písmo-znalecké identifikace. S postupným růstem a zákeřností kriminality rostla i potřeba po zdokonalení kriminalistiky a jejích prostředků. Ne nadarmo je tedy devatenácté století nazýváno stoletím detektivů.

Co se detektivní práce týče, ta z historického hlediska fungovala již v dřívější době. Například francouzská kriminální policie nazývaná Sureté byla nejstarší a na tradice nejbohatší policie světa. Byla dokonce pokládána za kolébkou policie, její historie sahá až do dnů Napoleona. Francouzská policie pochopitelně existovala i před tím, její náplní však bylo v převážné míře spíše sledování a odstraňování politických odpůrců francouzských králů, než boj se zločinem.

Během druhé poloviny napoleonské éry byl šéfem oddělení pařížské policejní prefektury Henri, jemuž bylo podřízeno 28 smírčích soudců a několik málo inspektorů. V té době se pařížské ulice hemžily lupiči a zloději. Až v roce 1810, kdy vlivem napoleonských válek byly uvolněny morální zábrany občanů Francie, a zločin hrozil zaplavit Paříž, nastoupila Sureté a její zakladatel Eugene Francoise Vidocg. Ten byl několikrát uvězněn a podařilo se mu z vězení uprchnout celkem třikrát. Odpor ke spoluvězňům ho dohnal k zásadnímu rozhodnutí. Odebral se na policejní prefekturu v Paříži, kde policii nabídl své znalosti ze světa zločinu za podmínky, že mu bude prominut trest.

Za dvacet let existence Sureté se tato policie navzdory spoustě zákeřných útoků stále zpevoňovala, vykazovala stále větší úspěchy a stala se uznávaným základem francouzské kriminální policie.

Mezi její metody patřila mnohá přestrojení, infiltrace ve zločineckých čtvrtích a věznicích. Důvod jejích úspěchů spočíval v dokonalé znalosti světa zločinu, jeho členů, zvyků a metod, trpělivost a dokonalé umění postřehu při pozorování osob, věcí a dějů. Osobní účast při zásazích proti zločincům, skvělá fotografická paměť a nakonec archiv, v němž si pečlivě vedla záznamy o všech zločincích, jejich vzhledu a metodách.

Co se týče našeho území v roce 1749 za tehdejšího Rakouska – Uherska, kdy došlo k reformě celé rakouské státní správy, se začala vyvíjet samostatná organizace policejních úřadů jako budoucí základ policejního státu. V roce 1789 došlo k rozšíření jednotné policejní organizace po celé říši. U nás byla zřízena ředitelství v Praze, Brně a Opavě pro úkony tajné policie. Rakousko-Uherská policie se opírala o policejní pařížskou soustavu, její vývoj trval až do 1. světové války.

Revoluce v roce 1848 smetla cenzuru a s ní i dosavadní policejní organizaci, přičemž Ministerstvo policie bylo zrušeno a agendu převzalo ministerstvo vnitra. Tento způsob organizace vydržel až do 20. století. Absolutismus a ponurá politická situace v Rakousku – Uhersku, jejímž důsledkem byla obava před jakýmkoliv pokrokovými nebo revolučními myšlenkami, měla za následek stagnaci a to i na poli Vědecké policie. Rakousko-Uherská monarchie v průběhu 19. století nepřispěla ničím v boji proti zločinu.

Růst průmyslového kapitalismu v 19. století měl za následek nárůst trestných činů, neboť byl provázen zbídačováním mas a demoralizací mládeže. Rafinovanost technik zločinců se zvětšila, na čemž měl svůj podíl rozvoj techniky a přírodních věd. Začali využívat dokonalejších metod a nástrojů při své činnosti, jenž v mnohém předstihoval znalosti boje proti kriminalitě. Zdokonalila se i organizovanost zločinců, primitivismus vymizel. Tyto organizované společenství se staly počátkem budoucího gangsterství.

V 19. století však přichází řada objevů, jež mají významný vliv na práci detektivů při odhalování pachatelů trestných činů. Patří sem zejména:

- snímání otisků prstů
- fotografie
- zjišťování stop
- forenzní medicína
- určování krevních skvrn

- toxikologie
- balistika

První detektivní agentury na našem území vznikly již za doby první republiky. Stojí za to zmínit například Bubníkův detektivní ústav. Ani během čtyř následujících desetiletí nebyla myšlenka detektivních agentur zcela zapomenuta, ačkoliv byla jejich činnost za dob tehdejšího režimu vyloučena. Bohužel ani v 80. letech, kdy bylo umožněno drobné podnikání, detektivní činnost nespádala do okruhu těchto činností. Dokonce i po listopadu 1989 bylo mnoho

Obrázek 1

žádostí o vytvoření bezpečnostních agentur na základech bývalých závodních hlídacích služeb smeteno ze stolu.

Teprve v druhé půli roku 1990 se začínají tu a tam objevovat soukromí detektivové, převážně jako jednotlivci. Vzniká konsorcium IZROS, první soukromá detektivní agentura na území ČSFR. Ve stejném roce proniká na český trh první zahraniční bezpečnostní agentura SRN ZSD z Mnichova. Koncem roku 1990 byla založena Asociace bezpečnostních a detektivních služeb ABDS. Ta začala v dalším roce usilovat o vydání zákona o soukromých detektivních a soukromých bezpečnostních službách. Ten byl předkládán různým státním orgánům, zejména ministerstvu vnitra. Nasetkal se však se zdarem a na konci roku 1991 se ABDS rozpadlo.

Léta 1991 až 1993 jsou charakterizována prudkým rozvojem soukromých bezpečnostních a detektivních služeb jak z řad českých, tak i zahraničních firem. Počátkem roku 1993 se v Hořovicích sešli zástupci tehdejších největších bezpečnostních firem a výsledkem bylo vytvoření Komory soukromých bezpečnostních služeb KSBS. Vliv na činnost tohoto sdružení měl také vstup ČR do EU. V roce 1997 byl jeho název změněn na Komoru podniků komerční bezpečnosti ČR.

Co se týče místa soukromých detektivních agentur v dnešní době u nás, zatím ještě nedošlo k plnému pochopení významu a úlohy sektoru detektivních služeb. Trendy těchto služeb ve světě se přesouvají do ekonomické oblasti. Jejich těžiště spočívá zejména ve shromažďování informací pro soudní kauzy za spolupráce s advokáty a to v oblasti personální a informační bezpečnosti. Soukromého detektiva v dnešní době již není možné chápat v pojetí Sherlocka Holmesa. Podle odhadů je nutné asi jen 20 % informací získávat za pomoci spe-

ciálních postupů. 80 % informací je získáváno za pomoci informačních technologií, což nesmírně zkracuje dobu detektivní činnosti.

Značným přínosem v prosazování moderních trendů detektivní činnosti je bakalářské studium na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, obor Bezpečnostní technologie, systémy a management. Ten obsahuje předmět Technologie detektivních činností. Spojení informačních technologií s odborností tohoto předmětu umožňuje vytvoření kvalifikovaných budoucích pracovníků v tomto oboru.

2 SOUKROMÁ DETEKTIVNÍ SLUŽBA A NĚKTERÉ VÝZNAMNÉ ZÁSADY VÝKONU SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI

- 1) *Soukromou detektivní službou se rozumí činnosti vykonávané na podkladě koncesní listiny na služby soukromých detektivů. SDS se rozumí:*
 - *Pátrání po osobách*
 - *Pátrání po majetku*
 - *Pátrání po rušiteli práva*
 - *Ostraha majetku a související pátrání*
 - a) *Služby hotelových detektivů*
 - b) *Služby detektivů heren, kasin*
 - c) *Služby detektivů obchodů a obchodních domů*
 - *Shromažďování důkazů*
 - *Shromažďování informací*
 - *Činnost směřující k uspokojení oprávněných pohledávek věřitele*
 - *Vyhledávání jednání ohrožující obchodní tajemství apod.¹*
- 2) SDS zabezpečují soukromé vyšetřovací a pátrací úkony
- 3) SDS se rozumí činnost jednoho člověka nebo komerční organizace, jenž spočívá v získávání informací o fyzických či právnických osobách a skutečnostech, v zájmu jiných fyzických či právnických osob, včetně opatřování důkazů, pátrání po osobách a věcech či vozidlech a referenční činnosti, jako služby veřejnosti (právnickým a fyzickým osobám) na podkladě smluvního komerčního vztahu jinak než na základě vědeckého výzkumu a získávání či zveřejňování veřejného mínění.
- 4) Soukromá bezpečnostní a detektivní agentura nesmí přijmout zakázku soukromé detektivní činnosti směřující vůči právnické či fyzické osobě, pro niž je prováděna touto SBDS ochrana a ostraha objektu (majetku či osob)
- 5) Výkonem soukromé detektivní činnosti mohou být pověřovány pouze osoby, které:

¹ František Brabec, Soukromé detektivní služby, str. 73

- a) Dosáhly věku 20 let a jsou způsobilé k právním úkonům
 - b) Jsou bezúhonné
 - c) Jsou spolehlivé
 - d) Jsou odborně způsobilé
 - e) Jsou zdravotně způsobilé (zdravotní způsobilost v sobě obsahuje i způsobilost psychickou)
- 6) Provozovatelé detektivních služeb jsou povinni vystavit osobám pověřeným výkonem soukromé detektivní činnosti identifikační průkazy, které musí obsahovat:
- a) Obchodní jméno provozovatele
 - b) Označení, že se jedná o soukromou detektivní službu
 - c) Číslo licence (koncese)
 - d) Jméno, příjmení a titul pracovníka pověřeného výkonem soukromé detektivní činnosti
 - e) Rodné číslo pracovníka pověřeného výkonem soukromé detektivní činnosti
 - f) Evidenční číslo průkazu
 - g) Razítko a podpis provozovatele
- 7) Provozovatel detektivních služeb je povinen u každé zakázky zpracovat písemnou závěrečnou zprávu o zakázce.
- 8) Provozovatel detektivních služeb může skutečnosti zjištěné v souvislosti s poskytováním detektivních služeb sdělit pouze osobě, která poskytnutí zakázky objednala nebo osobě jí určené.
- 11) Provozovatelé soukromých detektivních služeb jsou povinni vést evidenci zakázek (smluv a objednávek) a archivovat je po dobu nejméně pěti let.

3 ZÁKLADNÍ ZAMĚŘENÍ SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI

3.1 Hotelový detektiv

Jedná se o nižší stupeň profesní úrovně soukromé detektivní činnosti. Je to vlastně jakýsi mezistupeň mezi bezpečnostní činností a detektivní činností. Hotelový detektiv dohlíží na ochranu majetku a osob na místech jako jsou hotely, kasina, herny, vinárny, restaurace a jiné zábavní a restaurační zařízení. Využívá při tom metod a prostředků soukromé detektivní činnosti, a to

Obrázek 2

skrytým nebo částečně skrytým způsobem. Hotelový detektiv plní následující úkoly:

- a) Má na starost dodržování pořádku a bezpečnosti na pracovišti jemu přiděleném.
- b) Dohlíží na dodržování hotelového řádu, či řádu jiného zařízení, ve kterém pracuje a to v rozsahu stanoveném vedením. Jedná se o hygienické a protipožární zásady a předpisy, jakožto i zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- c) Stará se o ochranu pracovníků a hostů hotelu nebo jiného zařízení (restaurace, herna, kasino...) před nevhodně se chovajícími osobami, chrání je před loupežemi, útoky proti životu, zdraví a lidské důstojnosti.
- e) Sřeží ubytovací a provozní prostory před nepovolanými osobami, ověřuje jejich totožnost.
- f) Kontroluje parkovací prostory patřící k jemu přidělenému zařízení, jež je předmětem ochrany.
- g) Pakliže dojde v zařízení, v němž pracuje k trestnému činu, či jinému protiprávnímu jednání, zajistí místo činu, svědky a podezřelé osoby do příchodu policie a provede vyrozumění policie.

- h) Provádí dozor nad ukládáním a vydáváním klíčů hotelu, či jiného zařízení a dohlíží na řádné uzamykání a zajištění těchto prostor.
- ch) Při svých pochůzkách po prostorách zařízení dohlíží na dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny a protipožární bezpečnosti.
- i) Poskytuje informace hostům a návštěvníkům zařízení, poskytuje pomoc prostřednictvím recepce či personálu.
- j) Na základě požadavků vedení dohlíží na docházku personálu.
- k) Na základě požadavků vedení kontroluje, aby personál nedonášel a neprodával vlastní zboží.
- l) Vykonává další bezpečnostní úkony dle požadavku vedoucího.
- m) Na základě požadavků vedení může být veden k získávání informací pro personální práce a informací potřebných pro obchodní činnost.
- n) Vykonává propagační činnost ve prospěch zařízení a ve prospěch bezpečnostní agentury.
- o) Při své činnosti zajišťuje spolupráci s Policií ČR a městskou policií.
- p) Pakliže ve střežených prostorách probíhá činnost pracovníků ochrany ve stejnokrojích, spolupracuje s nimi.
- r) Dle psaných pravidel spolupracuje s personálem a pracovníky zařízení.
- q) Při vzniku významné události okamžitě informuje vedení bezpečnostní agentury.
- s) Je-li některým z hostů požádán o poskytnutí soukromých detektivních služeb, nebo ochranu osob či majetku, zprostředkuje jim kontakt s bezpečnostní agenturou.
- t) Pakliže mu to velí smlouva, zabezpečuje ozbrojený doprovod při převozech tržeb či jiných manipulacích s penězi.

3.2 Detektiv obchodu

Stejně jako v případě hotelového detektiva se i zde jedná o přechodný stav mezi soukromou bezpečnostní činností a soukromou detektivní činností. Zajišťuje ochranu osob a majetku v obchodech, výstavách, veletrzích apod.

Obrázek 3

Zpravidla pracuje skry-

tě a za využití metod soukromé detektivní činnosti. Detektiv obchodu má na starost tyto úkoly:

- a) Dohlíží na dodržování veřejného pořádku a bezpečnosti v obchodě.
- b) Vytypovává si podezřelé osoby a zabraňuje jim v provádění krádeží.
- c) Typuje kapesní zloděje a zabraňuje jim v činnosti.
- d) Zajišťuje ochranu personálu i zákazníků před útoky proti životu, zdraví, cti, lidské důstojnosti, či jiným zájmům.
- e) Věnuje speciální pozornost pokladnám a jejich ochraně před loupežným útokem.
- f) Dodržuje spolupráci s pracovníky obchodu na dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Ctí zásady protipožární bezpečnosti a zásady hygieny.
- g) Kontroluje donášení vlastního zboží do prostor obchodu a podobné formy nepoctivého prodeje a na základě domluvy s vedením pak přijímá opatření k odhalení této činnosti a jejímu zabránění.
- h) Vykonává další informační a dokumentační činnost pro potřeby organizace:
 - Personální práce
 - Prověření obchodních partnerů

- Prověření potencionálních společníků
- Získávání informací ke konkurenci
- Ochrany před únikem informací ke konkurenci apod.

ch) Plní další úkoly dle směrnic obchodu.

3.3 Detektivní osobní ochránce (bodyguard)

Činnost osobního ochránce je specializovaným druhem soukromé detektivní činnosti. Probíhá při skrytém či poloskrytém poskytování osobní ochrany významným osobám, vedoucím pracovníkům firem a společností. Tato forma ochrany je v dnešní době velmi populární. Najmutí bodyguarda však není levnou záležitostí. Cena těchto služeb závisí na výši a charakteru rizika. Vyžaduje specializované znalosti. Činnost osobního strážce nelze zaměňovat činností prováděnou soukromými bezpeč-

Obrázek 4

nostními pracovníky. Detektiv – ochrankář při své práci využívá metod a prostředků soukromé detektivní činnosti, a to za využití specifických metod osobní ochrany osob.

Vyvstává zde však problém, že zákazník, který si tyto služby objednává, často není ochoten si zaplatit větší množství osobních strážců. Ochrana je pak prováděna bez předchozí přípravy (prohlídka trasy, rekognoskace trasy, její vyhodnocení). K pracovním povinnostem osobního strážce patří:

- a) Ochrana života a zdraví klienta a provádění preventivních opatření k předcházení těmto rizikům.
- b) Ochrana majetku, který má klient u sebe ve stanoveném rozsahu a místě.
- c) Ochrana klienta před fyzickými a verbálními útoky, zabránění útočníkovi v přiblížení se ke klientovi na kritickou vzdálenost.

3.4 Klasický detektiv

Jedná se o speciální formu pátrací činnosti, která je realizována v rámci soukromé detektivní činnosti a která využívá metod a prostředků soukromé detektivní činnosti. Je to vlastně taková upravená forma operativně pátrací činnosti kriminální policie s tím rozdílem, že je vedena na komerční bázi. Od kriminální policie se liší v tom, že nemá její kompetence. Z hlediska trestního práva je tato činnost oproti policii značně omezena. Je provozována na komerčním podkladě právníckým a fyzickým osobám tehdy, když tyto osoby nejsou spokojeny s činností policie, nebo pokud nemají v jejich činnost důvěru. Kromě toho navíc činnost soukromého detektiva zasahuje do oblastí, kde je kompetence policistů minimální. Tím jsou myšleny občanskoprávní záležitosti, rodinné a obchodní právo, marketingové informace apod. Jak u nás probíhal rozvoj podnikání a proces privatizace, tak se detektivové stále více zabývali zpravodajskou činností v oblasti podnikatelských aktivit (marketing) a kontra-zpravodajskou činností (ochrana informací ve firmě, ochrana před podnikovou a obchodní špionáží). Země s rozvinutým soukromým sektorem ekonomiky hojně využívají služeb těchto detektivních činností, a to jak ve formě objednávek (smluvní vztahy) tak i ve formě vlastních útvarů pro vnější vztahy a vnitřní ochrany – soukromá firemní detektivní služba. Tyto firemní detektivní služby se začínají objevovat i u nás. Co se však týče malých a středních firem, je pro tyto výhodnější využívat služeb soukromé detektivní agentury. Charakter těchto služeb způsobuje, že zákazník často případy jednotlivých zakázek rozdělí na více zakázek dílčích a ty pak zadá dvěma nebo více detektivním agenturám nezávisle na sobě. Často se stává, že klient využívá služeb jedné detektivní agentury (jednoho detektiva), která zakázku rozdělí mezi vícero detektivních agentur (detektivů), čímž se zvýší objektivita získaných informací a efektivnost celého procesu.

Soukromá detektivní činnost zahrnuje tyto služby:

- a) Vyhledání pobytu a zjištění poměrů dlužníků z hlediska vymáhání pohledávek
- b) Získávání informací pro podnikatele – informace o případných obchodních partnerech
- c) Informace pro personální práce
- d) Informace o konkurenci a ochrana proti úniku informací, prevence před průmyslovou, obchodní a podnikovou špionáží
- e) Informační a referenční služby v marketingu

Soukromá detektivní činnost pro občany a firmy:

- Získávání důkazů pro soudní spory v oblasti:
 - o Obchodního práva
 - o Občanského práva
 - o Pracovního práva
 - o Trestního řízení pro účely obhajoby
- Ochrana osob skrytým způsobem
- Získávání informací na základě potřeb občanů (rodinné a manželské záležitosti)

3.5 Soukromý vyšetřovatel

Zvláštní odvětví soukromé detektivní činnosti. Vyžaduje vysoký stupeň právního vědomí a znalostí. Vysokoškolské právnické vzdělání je v tomto oboru nutností. Svým způsobem se jedná o jistou modifikaci vyšetřovací činnosti policie. Problém týkající se této profese spočívá v absenci uplatnění procesních pravomocí a postupů. Činnost soukromého vyšetřovatele směřuje do oblasti objasňování různých událostí z různých oblastí, zahrnujících kriminalitu a odhalování osob, jež sehrály roli pachatele v těchto událostech. Jelikož soukromý vyšetřovatel nemá žádnou procesní pravomoc, musí se spoléhat na dokumentaci průběhu vyšetřování a také na odhalování osob, jež tuto činnost spáchaly, a to neprocesními formami. K legalizaci získaných informací a důkazů pak může dojít pouze skrze výpověď svědka, přičemž výpověď provede vyšetřovatel sám. Vystoupí jako svědek před soudem v trestním procesu, ve správním řízení nebo ve věci občanského nebo obchodního sporu.

Využití tohoto druhu detektivního odvětví probíhá zejména:

- a) Při spolupráci s advokátem, komerčním či podnikovým právníkem
- b) V rámci firemních detektivů, starajících se o vnitřní ochranu firmy. Tato činnost je pak upravena vedením podniku určitou normou, jež ji legalizuje a zaměstnanci se jí podřídí.

Vyplatí se zde také spolupráce se soudními znalci jednotlivých oborů, za jejichž pomoci lze provedená zjištění legalizovat a také zajistit jejich expertizní vyhodnocení. Po získání informací a důkazů se vyplatí spolupráce s notářem, jenž ověří jejich pravost a podpisy osob, které tyto informace poskytly. Vždy je vhodné probrat tento postup s advokátem, komerčním či podnikovým právníkem, a to na základě využitelnosti nashromážděných důkazů a informací.

4 FORMY SOUKROMÉ DETEKTIVNÍ ČINNOSTI

4.1 Definice formy detektivní činnosti

Formou soukromé detektivní činnosti je myšleno:

- Charakteristika obecných cílů, kterých je nutno dosáhnout při realizaci zakázky
- Formulace obecných cílů, jichž je nutno v procesu činnosti dosáhnout. Jedná se o obecný model rozhodování soukromého detektiva. Detektiv nemá přesně vymezený cíl a není si dopředu vědom všech alternativ a důsledků prováděného postupu, může si však dopředu zvolit formu činnosti v obecné podobě, díky níž si stanoví, čeho má být dosaženo.

Význam výše popsaných forem spočívá v tom, že pomohou detektivovi na počátku vyšetřování stanovit budoucí směr postupu, volbu metod a prostředků, díky nimž získá obraz průběhu dalšího vývoje. Ten mu pak pomůže zorganizovat další vývoj jeho práce.

4.2 Vymezení jednotlivých forem soukromé detektivní činnosti

4.2.1 Detektivní dohled

Detektivní dohled spočívá v dodržování konkrétních úkonů a opatření využívajících metody soukromé detektivní činnosti. Ty vedou k dodržování určitého žádoucího stavu. Pakliže dojde k tomu, že jsou podmínky v rozporu s tímto stavem, dochází k přijetí účinných opatření, jež vedou k opětovnému nastolení stavu žádoucího.

4.2.1.1 *Realizace detektivního dohledu:*

a) Skrze hotelové detektivy

V souladu s místem působnosti hotelových detektivů se zde jedná o dodržování pořádku, bezpečnosti a stanoveného režimu v hotelech, restauračních a zábavních objektech, hernách, kasínech apod. Řadí se sem také dohled nad zájmovými osobami, zpravidla zaměstnanci, jenž si klade za úkol zajištění dodržování pracovní morálky.

b) Skrze detektivy obchodů

V souladu s místem působnosti detektivů obchodu jde o dohled nad dodržováním veřejného pořádku a bezpečnosti v obchodních zařízeních. K tomu může být přidružen také dohled nad zájmovými osobami.

c) Skrze soukromé detektivy

Zde je zařazen dohled nad dodržováním veřejného pořádku, bezpečnosti a stanoveného režimu:

- Při kulturních akcích
- Při sportovních akcích
- Ve výrobních objektech
- Při pojišťování objektu pojišťovnou
- V peněžních ústavech
- Ve firmách s cílem zamezit úniku obchodního tajemství firmy
- Při převozech a transportech

Také sem lze zařadit dohled nad průběhem vztahů nabídky a poptávky v oblasti marketingu a dohled nad bezpečností osob.

4.2.1.2 Součinnost a spolupráce v souvislosti s detektivním dohledem

V místech působnosti detektiva při detektivním dohledu může dojít ke spolupráci, a to zpravidla s dalšími bezpečnostními subjekty (pracovníci fyzické či technické ochrany). V takovémto případě je nutné projednat pravidla součinnosti se zákazníkem. Výjimkou nebývá ani spolupráce s policií, ať už městskou, nebo Policií ČR. Významná spolupráce však může vzniknout také u hotelových a obchodních detektivů se zaměstnanci zákazníka, díky čemuž je umožněn přístup k preventivním informacím a k získávání svědků, vyžaduje-li to situace.

Celá součinnost s ostatními osobami musí podléhat určitému stupni utajení, zvláště pokud je samotný dohled prováděn v utajení.

4.2.2 Detektivní pátrání po osobách a věcech

Této činnosti soukromých detektivních služeb bývá často využíváno souběžně s činností policie, nebo k ní může docházet samostatně. To zejména v případech, kdy tento druh pátrání policii nepřísluší, nebo v případě, že zákazník s různých důvodů nemá zájem předat záležitost policii.

Co se spolupráce při detektivním pátrání týče, lze jej vykonávat individuálně i týmově. Je nutno získat co nejúplnější informace o hledaných objektech ze strany zákazníka, což vede

ke sjednání smlouvy, která detektivním pracovníkům umožní udělat si přehled, stanovit postup při pátrání a realizovat potřebné úkony.

Při zvolení týmového postupu při pátrání po osobách a věcech je nutno stanovit:

- Osobu, která pátrání povede
- Osobu zapojenou ve vlastní realizaci detektivního pátrání
- Rozdělení metod realizace pátrání mezi všechny zúčastněné
- Vytyčení pátracích verzí a jejich rozdělení mezi zúčastněné
- Informační vazby mezi zúčastněnými
- Možnosti postupu pro konkrétní vzniklé situace apod.

Při pátrání po osobách a věcech se počítá s účastí veřejnosti, tzn. příbuzní, přátelé, známí, překupníci a účastníci burz, čerpadláři, taxikáři apod.

Je také nutno počítat se spoluprací s policií (pořádková, dopravní, kriminální policie apod.) Má-li být detektivní pátrání úspěšné, musí být vykonáváno plošně, tzn. v regionech i republikově. Není vyloučena ani spolupráce s hromadnými sdělovacími prostředky.

Pátrání po osobách a věcech soukromou detektivní agenturou se výrazně liší od pátrání prováděného policií, a to zejména z toho důvodu, že detektivní agentura má omezené možnosti. Ty lze rozdělit do dvou bodů:

- a) Nemožnost plošného působení – Detektivní agentura nedisponuje pokrytím celé republiky svými prostředky.
- b) Detektivní pátrání je komerčně orientovaná činnost – z toho vyplývá, že sice na jednu stranu se může detektivní agentura případu systematicky věnovat, ale na druhou stranu je časově omezena s ohledem na finanční možnosti klienta.

S ohledem na serióznost detektivní agentury je nutné, aby tato hlediska zvažila již na počátku zakázky a projednala je s klientem. Tak dojde k stanovení, zda je zakázka reálná či nereálná. Nelze přijímat případ za každou cenu, na základě profesní etiky je nutno si uvědomit, zda má zakázka za daných okolností vůbec naději na úspěch. Pakliže ano, je vhodné do pátrání zapojit celou detektivní agenturu a popř. i další detektivní a bezpečnostní agentury, čímž se alespoň částečně vynahradí nemožnost plošného působení.

4.2.2.1 *Taktické zásady detektivního pátrání*

a) **Reálnost**

Jak už z názvu vyplývá, je nutno zabezpečit, aby nalezení hledaného objektu bylo reálné, aby nebylo již předem vyloučeno. Zahájení pátrání po objektu je možné teprve tehdy, jsou-li k dispozici následující informace:

- Že objekt skutečně existuje.
- Informace o charakteristických znacích hledaného objektu, jenž jej umožní identifikovat. Tyto informace je nutné získat hned ze začátku.

Zásada reálnosti nabývá při soukromém detektivním pátrání zvláštního významu a je nutné na ni vždy pamatovat.

b) **Koordinovanost**

Jedná se o zásadu dosti problematickou, přesto však i zde je nutné hledat podmínky pro její naplnění.

Jedná se o:

- Navázání spolupráce s dalšími detektivními agenturami (subdodávky služeb).
- Zapojení do pátrání co největší počet detektivů. Vzhledem ke komerčnímu charakteru zakázky není možné zapojit vždy všechny detektivy, kterými agentura disponuje, ale je důležité zajistit, aby všichni pracovníci byli s věcí alespoň seznámeni při současné práci na jim přidělených případech.
- Uplatnění zásady koordinovanosti zahrnuje:
 - Shromažďování všech dostupných informací, které nějak souvisejí s detektivním pátráním
 - Neustálé upravování plánu postupu detektivního pátrání s ohledem na jeho fázi, okolnosti a nové skutečnosti.
 - Zajištění včasné informovanosti všech, kdo se na pátrání podílejí.
 - Sledování činnosti všech zúčastněných detektivů a agentur.

c) **Operativnost a rychlost**

Význam této zásady spočívá ve skutečnosti, že se situace hledaného objektu mění, a to mnohdy velmi rychle. Osoba, po níž se pátrá, se může pohybovat, nebo se pohybuje hledaný předmět za účelem zmaření pátrání. Co se však také mění, je i znalost o situaci, kterou detektiv nabývá. Ten se tudíž musí svou činností neustále systematicky přizpůsobovat měnící se situaci a zajišťovat, aby byl pátrací plán průběžně doplňován.

Co se zásady rychlosti týče, ta uvádí, že detektiv nesmí úkony a opatření odkládat. Musí okamžitě reagovat na každý nový poznatek dřív, než dojde k další změně situace.

d) **Součinnost s veřejností**

Ať už je hledaným objektem osoba nebo věc, dochází skrze ně ke styku s veřejností. Lidé mají své základní biologické potřeby, které musejí uspokojovat. Rovněž musí získávat informace, tudíž se styku s veřejností nevyhnou. I v případě, že je hledaným objektem věc. Osoba, která má tuto věc v držení, tak činí za určitým účelem. Buďto ji chce směnit za peníze, nebo pro ni tato věc představuje hodnotu v jejím používání. Tak či onak nemůže na dlouho uniknout pozornosti.

Součinnost s veřejností zpravidla přináší detektivům ovoce. Může být navázána například:

- Podáním inzerátu ve sdělovacích prostředcích
- Rozesláním letáčků mezi taxikáře, čerpadláře, restaurační zařízení apod.
- Informování médií – televizní zprávy, pořady, noviny, internet (facebook) atd.

Vyplatí se také na hledaný objekt vypsát odměnu, kterou obdrží člověk, jehož svědectví vedlo k vypátrání této osoby či věci. Prémii složí u detektivní agentury zadávající člověk jako zálohu.

4.2.2.2 Pátrání po osobách

Na začátku pátrání po osobách musí detektiv:

- a) Vyhledat a prostudovat všechny dostupné informace o této osobě. Jde zejména o:
- Popis těla popř. zvláštních poznávacích znamení

- Příbuzenské vztahy
 - Styky hledané osoby
 - Koníčky, tendence, povahové vlastnosti. Tyto pak vedou k odhadnutí možných lokalit, kde by se osoba mohla vyskytovat.
- b) Zjistit informace o příbuzných, spolupracovnících, kamarádech a známých a tyto informace průběžně vyhodnocovat.
 - c) Na základě informací z předešlých bodů vytipovat místa možného výskytu osoby. Tam pak provést pátrání ať už formou skrytého nebo otevřeného pozorování za současného vytěžování osob, jež se zde vyskytují.
 - d) Získané informace se musí opětovně vyhodnotit ve vztahu k předchozím informacím a dále je nutno vytipovat další místa možného výskytu.

Při vytěžování osob v průběhu pátrání je třeba se zaměřit na:

- a) Osoby, jež hledaného viděly naposledy a za jakých okolností.
- b) Osoby, jež mohou nějakým způsobem objasnit chování osoby před jejím zmizením.
- c) Rodinné a osobní vztahy hledaného.
- d) Jaké věci může mít hledaný v držení (co si s sebou vzal, než zmizel) a jakým způsobem došlo ke vzdálení.
- e) Zdali byla osoba hledána již v minulosti, a to za jakých okolností a jakým způsobem byla nalezena.
- f) Zdali hledaný po sobě nezanechal nějakou písemnost, fotografii, což by mohlo pomoci k nalezení.

Je třeba mít na paměti že:

- a) K nalezení mohou často dopomoci příbuzní či osoby, jež s hledaným sdílely společnou domácnost.
- b) Speciální pozornost si žádá popis osoby, a to včetně oděvu. Ten je sice možné měnit, ale alespoň poukazuje na určitý styl oblékání.
- c) Pakliže se detektiv rozhodne případ převzít, nelze jej odkládat a musí začít s pátráním ihned.

- d) Po vypátrání hledaného jej není možné nutit k návratu, podle povahy případu je nutné:
- Dát vědět klientovi
 - Informovat policii
 - Zabezpečit skryté sledování osoby do té doby, než se zabezpečí opatření, ke kterým byla osoba hledána.

V případě složitějších případů se vyplatí vypracovat plán pátrání, jenž se pak průběžně doplňuje.

4.2.2.3 Pátrání po věcech

Mezi nejčastější pátrané věci patří umělecké předměty, starožitnosti, věci ukradené z vyloupeného objektu, vozidla atd. Rozdíl v postupu detektivní agentury oproti policii spočívá v tom, že se zpravidla jedná pouze o vypátrání věci samotné a nikoliv o objasnění trestného činu, avšak ani to nelze vyloučit. V průběhu pátrání po věcech hraje zásadní roli znalost místa a využití informačních prostředků. Nežádka dochází ke spolupráci detektivních agentur, kdy daná agentura pokrývá místo možného výskytu hledaného předmětu.

Pátrání po věcech je zaměřeno na:

- a) Oficiální místa (bazary, obchody s použitým zbožím, se starožitnostmi, servisy – vše podle charakteru hledaného předmětu).
- b) Neoficiální místa – shromaždiště překupníků apod.

Faktory ovlivňující úspěšnost pátrání:

- a) Dokonalý popis hledaného předmětu (barva, množství, tvar, značka, výrobní číslo, typ, hodnota a jiné)
- b) Korektnost pátrání, jež se odvíjí od kvality a množství získaných informací, s nimiž detektiv pracuje.

4.2.3 Detektivní prověrka

Detektivní prověrka jakožto forma soukromé detektivní činnosti má charakter kontroly:

- a) Zájmových osob, jejich chování a jednání. Např. v marketingu nutnost zjištění důvěryhodnosti obchodního partnera, osoby, jíž má být poskytnut úvěr, podezření z nevěry atd.

- b) Věrohodnosti důkazů a informací. Jedná se o nižší a zpravidla krátkodobější formu prověrky.

Spolupráce při detektivní prověrce

Pakliže prověrka probíhá v rámci vizuální kontroly, jde zpravidla o týmovou spolupráci. Za takovýchto okolností je nutné stanovit konkrétní pravidla součinnosti. Jedná-li se však pouze o detektivní prověřování, postačí jeden detektiv.

Detektivní prověrka probíhá metodou zjišťování informací od osob. Vztahy s těmito osobami jsou založeny na důvěře a ochotě poskytnout požadované informace.

Při shromažďování dokumentů a písemností je nutné zachovávat zákonem dané podmínky (ochrana informací) a také míru utajení.

Obrázek 5

Metody detektivní prověrky:

- a) Detektivní osobní pátrání
- b) Detektivní vytěžení osob:
- Okolí bydliště prověřované osoby
 - Okolí jejího aktuálního pracoviště i pracovišť minulých
 - Okolí zájmových míst
 - Okruh příbuzných
- c) Detektivní pozorování
- Jako prvotní informace je nutné získat:
- Místo zaměstnání
 - Denní režim
 - Místa osobou navštěvovaná

- Osoby, se kterými pozorovaný udržuje styky (mnohdy možné zjistit pouze vizuální kontrolou)
- d) Detektivní vyhodnocování dokumentů:
- Personálních materiálů
 - Vyhodnocení materiálů získaných od klienta
 - Vyhodnocení dalších dokumentů a písemností, které se detektivovi podaří získat.
- e) Detektivní vytěžení evidencí a registrací
- Této metody je zpravidla nutné využít ze všeho nejdříve. Jedná se o tyto informace:
- Z evidence obyvatel
 - Z evidence řidičských oprávnění a motorových vozidel
 - Z evidence zbraní a střeliva
 - Z přestupkových evidencí obecních úřadů
 - Z operativně taktické evidence kriminální služby atd.
 - Z evidence nemovitosti
- U některých z těchto evidencí je nutno složit poplatek, k jiným z nich se detektiv dostane pouze prostřednictvím své vynalézavosti.
- f) Další

4.2.4 Metoda detektivní obhlídky místa

Jedná se o metodu se širokým zaměřením. Detektivům slouží především k:

- a) Rekognoskaci
místa, kde proběhne realizace některých dalších metod soukromé detektivní činnosti. Obhlídka tohoto místa pak po-

Obrázek 6

slouží k naplánování a přípravám dalších opatření.

b) Zajištění stop a dalších důkazních materiálů důležitých pro dokazování.

Tyto nosiče důkazních prostředků pak poslouží pro soudní nebo správní řízení, ale nelze vyloučit ani jiné využití ze strany objednavatele.

Velmi důležitou roli při obhlídce místa činu ze strany soukromého detektiva hraje respektování priority činných orgánů v trestním řízení. Detektiv svou činností nesmí narušovat práci těchto orgánů, nesmí znehodnotit místo činu ani stopy. Zajímá jej pouze:

- Zajištění místa činu proti znehodnocení do doby příjezdu policie
- Následná obhlídka místa činu po skončení činnosti činných orgánů na tomto místě, jde-li o místo veřejně přístupné, jinak se souhlasem oprávněné osoby.

c) Vlastní realizaci soukromé detektivní činnosti – obhlídka místa přímo zaměřená na vypátrání hledané osoby, věci. Tato metoda slouží k přímé realizaci soukromé detektivní činnosti a spadá například pod metodu osobního pátrání.

Při obhlídce místa je nutné respektovat následující zásady:

a) Zásada cílevědomosti

Obhlídku místa provádíme za určitým cílem, čemuž jsou přizpůsobeny naše postupy, úkony a kroky. Tato zásada tedy slouží k řádnému zajištění místa a dosažení cíle, který sledujeme. Použité metody volíme na základě tohoto cíle.

b) Zásada posloupnosti

Obhlídku místa je nutné provádět postupně, aby bylo důkladně prohlédnuto celé místo a nebyla vynechána žádná jeho část. Větší místa bývají rozdělena do sektorů, které jsou prohlíženy zvlášť. Stanový se výchozí bod, ze kterého se dále postupuje bod po bodu, bez chaotického přeskokování z jednoho na druhý. I využití jednotlivých metod obhlídky vyžaduje svůj řád. Např. jde-li o vyhledání stop a důkazních prostředků, je prováděno nejprve fotografování, či filmování kamerou.

c) Zásada komplexnosti

Na základě této metody je nutné při obhlídce místa využít všech obecných i jiných metod detektivní činnosti. Stopy nestačí pouze vyhledat, je nutné je zajistit a zdokumentovat. Zásadou komplexnosti se rozumí prohlédnutí celého místa, nesmí se

vynechat žádný kout či úkryt. Každý detail a změna vyžadují pozornost. Při obhlídce jsou využity takové metody, jež umožňují rozpoznání všech skutečností a souvislostí, odrážejících se ve vlastnostech ohledávaných objektů a souvisejících s prověřovanou událostí. Nelze se spoléhat pouze na smyslové orgány, je nutné využít i takových metod, jež umožní rozumové proniknutí k podstatě události, kvůli níž se obhlídka provádí.

d) Zásada včasnosti.

Čas hraje při obhlídce místa významnou roli. V jejím průběhu je nutné brát časové hledisko v potaz a rozlišit změny, které proběhly od zájmové události. Na základě zkoumání časových vztahů mezi změnami elementů struktury místa činu je nutné stanovit:

- Začátek události
- Časové intervaly, kdy probíhaly či se opakovaly jednotlivé prvky události
- Momenty, kdy došlo k nejdůležitějším prvkům události
- Posloupnost jednotlivých prvků události
- Konec události
- Doba od skončení události po její zjištění
- K jakým dalším událostem od doby skončení zájmové události na místě došlo.

Metody využívané při obhlídce místa:

a) Dílčí obecné metody

- Pozorování
- Popisování
- Srovnávání
- Měření
- Vypočítávání
- Experimentování
- Analýza a syntéza
- Modelování apod.

b) Kriminalistické metody

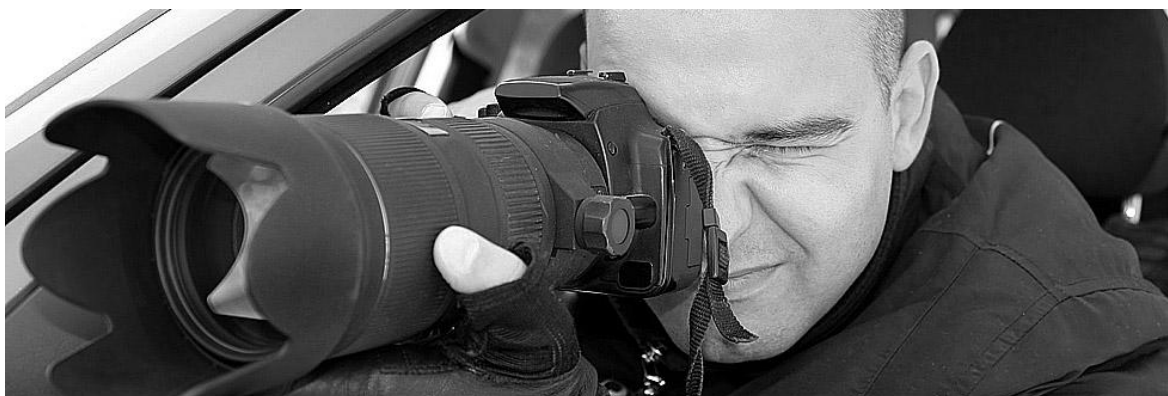
- Protokolování obhlídky
- Kriminalistická fotografie
- Kriminalistická topografie
- Různé druhy kriminalistických postupů zajištění stop
- Různé druhy kriminalistických expertizních postupů

Metoda detektivní obhlídky místa spočívá ve velké variabilitě, není k ní tedy možné stanovit konkrétní návod. Existují široké možnosti využití kriminalistických metod, jak ve vztahu k místu činu, tak k ohledávaným předmětům. Také je nutné vzít v potaz, jedná-li se o prvotní, opakované nebo dodatečné ohledání apod.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 SOUČASNÁ SITUACE A TRENDY V DETEKTIVNÍCH AGENTURÁCH V ČESKÉ REPUBLICE

V praktické části této práce se pokusím nastínit činnosti soukromých detektivních agentur na základě rozhovoru, který mi byl poskytnut zástupci jedné detektivní agentury u nás pod podmínkou, že nebudou v této práci jmenováni. Popíšu zde, jakými nejčastějšími zakázkami se zabývají, jaké postupy využívají při jejich realizaci, aby si čtenář mohl udělat přibližný obraz o tom, co obnáší detektivní práce.

Obrázek 7

Jaké jsou důvody občanů pro využívání detektivních služeb? Je jich hned několik. Buď proto, že policie nemá v popisu práce zabývat se problémem, který potřebují vyřešit. V takovém případě je využití služeb detektiva jasnou volbou. Dalším důvodem je případ, kdy se policie sice případem zabývala, ale nedosáhla požadovaných výsledků. Třetím důvodem je nedůvěra klienta ve schopnosti policie, nebo jsou pro klienta okolnosti případu příliš citlivé, a proto zvolí k jeho vyřešení služby soukromého sektoru, jenž mu zaručí zachování diskrétnosti.

Srovnáme-li práci policie a práci detektivů, je zřejmý jeden rozdíl. Policisté nejsou nikterak motivováni vyřešením případu, snad jen z hlediska profesního postupu. Mají pevný měsíční plat, který není závislý na úspěšnosti jejich výsledků. Soukromé detektivní agentury oproti tomu dostávají zapláceno pouze po úspěšném vyřešení zakázky. Na úspěšnosti své práce jsou tedy existenčně závislí, a to nejen kvůli finanční odměně, ale také kvůli svému jménu. Každý úspěšně vyřešený případ slouží ku prospěchu dobrého jména agentury a zvyšuje šanci na další budoucí zakázky. Je tedy zřejmé, že plné vyhovění zákaznické žádosti je pro ně prioritou. Spokojení zákazníci nejen že často využívají služeb detektivních agentur opakovaně, ale také doporučí jejich služby svým známým, přátelům, obchodním partnerům apod.

Obrázek 8

5.1 Soukromý sektor

Lidé přicházející ze soukromého sektoru řeší hlavně případy nevěry. Buď kvůli podezření, nebo jdou najisto a pouze potřebují důkaz. Často k tomu dochází kvůli záležitostem rozvodového řízení v otázce majetkového vyrovnání. Rozvodů během posledních let přibývá a tato skutečnost mnoho detektivních agentur v podstatě živí. Při jednání s klienty jim detektivové vždy kladou na srdce, že pokud se rozhodnou pro prověrku svého partnera, ať mu nedávají v žádném případě najevo, že ho dají sledovat, a to ani pod hrozbou. Jestliže sledovaná osoba ví, nebo alespoň tuší, že je sledována, velmi to stěžuje celý proces. Je při svém pohybu ostražitá a přesto, že detektivové operují v utajení a často mají dopředu vymyšlen i důmyslný plán sledování na základě znalosti budoucího pohybu osoby, může být celá operace prozrazena. Ještě složitější je situace, kdy je osoba sledována a není dopředu jasné, kam vlastně míří. Jedete v autě městem za plného denního provozu a před vámi jede sledovaná osoba. Jednak se musíte držet na dohled sledovaného vozu, ale ne zase příliš blízko, abyste nevzbudili podezření. Musíte se potýkat se zákonitostmi silničního provozu, jízdni pruhy, semaforey atd. Není vůbec snadné takto osobu sledovat, aniž byste se neprozradili, nebo aby vám prostě neujela.

Celá takováto zakázka končí pořízením důkazu. Pakliže bylo sledování úspěšné a detektivové dospěli až do bodu, kdy se sledovaná osoba prozradí a dojde ke kontaktu s jinou osobou, jež už může posloužit jako důkazní materiál, dojde k pořízení fotografie. Zpravidla za pomoci nějakého miniaturního fotoaparátu tak, aby si nikdo ničeho nevšiml.

Další častou záležitostí z oblasti soukromého sektoru jsou krádeže. Zde se jedná nejčastěji o případy, kdy policie nebyla v pátrání úspěšná, a klienti jsou nuceni hledat pomoc jinde. Pokud se tak rozhodnou, důležité a zásadní je začít záležitost s detektivní agenturou řešit co nejdříve. Čas hraje zásadní roli a s prodlužující se dobou od spáchání trestného činu se

snižuje pravděpodobnost jeho vyřešení. Při rozhovoru s agenturou, která mi poskytla informace, mi bylo řečeno, že byla i situace, kdy se podařilo dva roky starý případ vyřešit během deseti hodin. To je však velmi vzácné a klient by neměl na takové štěstí spoléhat.

V záležitosti dopadení pachatele krádeže detektivní činnost sestává s neustálého získávání informací od lidí, kteří mohou jakýmkoliv způsobem přispět k vyřešení případu. Jde buď o telefonické dotazování, nebo osobní setkání. Detektivové jen zřídka prozradí svou pravou totožnost, většinou operují pod určitou legendou (falešná identita). Přístup k lidem hraje klíčovou roli a zásadně se liší od policejního vyšetřování. U policistů je vždy jasné, o koho se jedná a často mohou lidi odradit arogantním jednáním. Detektivové oproti tomu si uvědomují delikátnost jednání s lidmi a vedou s nimi konverzaci takovým způsobem, aby vytěžili potřebné informace, a to mnohdy i takovým způsobem, že si člověk ani neuvědomí, že nějakou důležitou informaci poskytl. V mnohém se tento postup podobá sociálnímu inženýrství.

5.2 Firemní sektor

Lidé z firem se k soukromým detektivním agenturám obracejí většinou s případy krádeže uvnitř firmy. Jedná se hlavně o rozkrádání materiálu. To za poslední roky narůstá a jde o milionové ztráty. Pakliže jsou tyto ztráty opakované, má smysl využít služeb detektivní agentury. Zaměstnanci agentury se infiltrují do firmy pod falešnou doménou (finanční poradci apod.) a dále se seznamují se strukturou firmy. V té se pak pokouší najít díry a na ty se soustředí. Klient se poté buď spokojí se zjištěnou skutečností a vykoná opatření k ošetření těchto bezpečnostních mezer, nebo se rozhodne pachatele najít a exemplárně potrestat. Buď vyhazovem z práce, nebo předáním policii, aby zamezil dalšímu rozkrádání.

5.3 Detektivní pomůcky

Při nákupu detektivních pomůcek musí detektivové vybírat jednak podle jejich použitelnosti vzhledem k podmínkám případů a jednak podle jejich návratné hodnoty. Musí mít jistotu, že částka do nich investovaná se jim vrátí.

Při použití GPS sledovacích zařízení u motorových vozidel je důležité vědět, jakým způsobem bude zařízení k vozidlu uchyceno. Není možné kolem vozidla prostě projít a přilepit ho, kam se nám zachce, jak je to často ukazováno ve filmech. Zařízení nesmí být vidět, a proto je instalováno buď uvnitř auta, pokud je možné získat přístup dovnitř, nebo na podvozek. Dalším problémem však je nutnost znalosti podvozku konkrétního auta. Detektivo-

Obrázek 9

vé pro zjištění konkrétního modelu auta často využívají služeb prodejen aut, kde si najdou stejný typ a prozkoumají rozložení podvozku, aby zjistili, kde je možné vysílací zařízení upevnit. Další otázkou je způsob uchycení. Nejlepším řešením je automobil navrtat a sledovací zařízení připevnit mechanicky. Okolnosti a čas však často tuto možnost často nepřipouštějí a tak je nutné připevnit zařízení pomocí silného neodymového magnetu. V takovém případě však hrozí, že zařízení z auta upadne následkem otřesu, například při jízdě terénem.

Při výběru GPS lokátoru hraje nejdůležitější roli výdrž baterie. Nikdy totiž není jisté, jak dlouho bude sledování probíhat. Může trvat i několik týdnů, aby bylo možno určit pravidelnost pohybu sledovaného a tyto místa pak následně prozkoumat, aby se zjistilo, co tam dělal. Zařízení navíc může přestat vysílat při opuštění státu vozidlem, protože operátor není schopen v jiné zemi přenos signálu zprostředkovat. U těchto sledovacích zařízení se navíc operátorovi platí, což se také musí určitým způsobem odrazit v celkové ceně zakázky.

ZÁVĚR

Cílem mé práce bylo seznámit čtenáře s tím, co obnáší soukromá detektivní činnost. V teoretické části, pro kterou jsem čerpal informace s knih, jsem se dotknul historie detektivních agentur. Zmínil jsem druhy detektivů, se kterými se lze setkat, a nastínil jsem formy soukromých detektivních činností, jež jsou hlavním tématem této práce. V praktické části práce jsem využil informací poskytnutých detektivní agenturou na základě rozhovoru. Porovnal jsem práci policie s prací detektivů a poukázal na výhody, které sebou přináší. Také jsem nastínil některé příklady z praxe, abych ilustroval, jak může výkon práce soukromého detektiva vypadat.

Na závěr lze říci, že i po dlouholeté tradici soukromých detektivních služeb mají tyto v dnešním světě stále své místo a využití. Nastupují zpravidla tam, kde policie selhala, nebo kde policie nemůže občanům v jejich problémech pomoci. Za posledních několik let došlo na našem území k nárůstu počtu detektivních agentur, což svědčí o poptávce po nich. Dovolím si hádat, že v následujících letech bude jejich služeb využíváno ještě více s tím, jak se bude veřejnost seznamovat s jejich výhodami.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika*. Praha: C.H.Beck, 2001. ISBN 80-7179-362-0.

BRABEC, František. *Soukromé detektivní služby*. Praha: EUROUNION, 1995. ISBN 80-85858-16-9.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Kriminální psychologie*. Praha: EUROUNION, 1998. ISBN 80-85858-70-3.

NĚMEC, Miroslav. *Kriminalistická taktika*. Praha: EUROUNION, 2004. ISBN 80-7317-036-1.

STRAUS, Jiří. *Kriminalistická metodika*. Plzeň: Aleš Čeněk s.r.o., 2006. ISBN 80-86898-66-0.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 10 – Daktyloskopie

Obrázek 2 – Hotelový detektiv

Obrázek 3 – Detektiv obchodu

Obrázek 4 – Detektivní osobní ochránce

Obrázek 5 – Detektivní prověrka

Obrázek 6 – Detektivní obhlídka místa

Obrázek 7 – Detektivní práce v praxi 1

Obrázek 8 – Detektivní práce v praxi 2

Obrázek 9 – GPS lokátor